

UCHWAŁA NR XVIII.218.2012
RADY MIEJSKIEJ W BIAŁEJ
z dnia 30 listopada 2012 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Biała na 2013 rok

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, Nr 115, poz. 793, Nr 176, poz. 1238; z 2008 r. Nr 227, poz. 1505; z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 144, poz. 1175; z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 127, poz. 857; z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 120, poz. 690), art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 124) Rada Miejska w Białej uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Biała na 2013 rok, stanowiący element Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Biała na lata 2008-2018, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2 .

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Białej.

§ 3.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Białej oraz poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Białej.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2013 r.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Białej
Robert Roden

Załącznik
do Uchwały Nr XVIII.218.2012
Rady Miejskiej w Białej
z dnia 30 listopada 2012 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2013

I. Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2013 stanowi lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z treścią tej ustawy zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych wykonuje się w szczególności przez: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu; działalność wychowawczą i informacyjną; ograniczanie dostępności alkoholu; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu; zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Na zadaniach tych należy skupić szczególną uwagę, dlatego że problemy związane z alkoholem należą do tej grupy problemów społecznych, które przybierają bardzo duże rozmiary i powodują szkody zarówno ekonomiczne, jak i społeczne.

Gminny Program zawiera równocześnie zadania własne gminy w obszarze profilaktyki narkomanii wynikające z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Narkomania to drugi problem, na którym należy skupić szczególną uwagę, ponieważ powszechność narkotyków wcześniej była problemem głównie dużych miast, dzisiaj są one obecne w miasteczkach, a nawet na wsiach.

II. Diagnoza problemów uzależnień w gminie Biała

Gminy, z racji dysponowania największą wiedzą o problemach swoich społeczności, a także o dostępnych zasobach, mogą przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności. Konkretnie działania profilaktyczne wymagają wiedzy o rozmiarach i charakterze zjawiska.

Ustalony limit koncesjonowanych punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży wynosi: 35 punktów; wykorzystano – 25. Ustalony limit koncesjonowanych punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wynosi: 20 punktów; wykorzystano – 14. Na terenie gminy sprzedaż napojów alkoholowych prowadzona jest w 29 sklepach i 15 zakładach gastronomicznych; ogółem w 44 placówkach. Gminę Biała zamieszkuje 10.877 mieszkańców, tak więc na jeden punkt sprzedaży przypada 247 mieszkańców.

Skala zjawiska uzależnienia od alkoholu na terenie gminy jest trudna do precyzyjnego określenia, a poziom spożycia alkoholu, jak i rozpowszechnienie szkodliwych następstw picia są różne w zależności od środowiska. Informacji o rozmiarach tego problemu dostarczają dane uzyskane z Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej, Posterunku Policji w Białej, Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Prudniku, Punktu Konsultacyjnego w Białej oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białej.

Z informacji uzyskanych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej wynika, że do listopada 2012 r. objęto pomocą ogółem 227 rodzin. Pośród nich 20 to rodziny dotknięte problemem alkoholowym. Rodziny te liczą w sumie 35 osób, w tym 8 dzieci. Rodzinom tym udzielono pomocy w postaci zasiłków okresowych, celowych, pomocy w naturze oraz w ramach rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W formie zasiłków okresowych pomoc otrzymało 14 rodzin, zasiłki celowe przyznano 14 rodzinom. W ramach programu rządowego pomoc otrzymało 9 rodzin. 13 rodzinom udzielono pomocy w postaci talonów żywnościowych, 13 rodzinom dowieziono węgiel. Ponadto 4 dzieci w wieku szkolnym korzystało z pomocy w formie dożywiania w szkołach.

Z danych przekazanych przez Posterunek Policji w Białej wynika, że do 31 października 2012 r. funkcjonariusze odnotowali:

- 7 interwencji domowych, gdzie sprawcy działali pod wpływem alkoholu,
- 1 kolizję drogową spowodowaną pod wpływem alkoholu,
- 7 osób zatrzymano do wytrzeźwienia – sprawców awantur domowych,
- założono 6 niebieskich kart,
- wszczęto 2 postępowania dotyczące przemocy w rodzinie.

Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 13 wniosków

o wszczęcie postępowania wobec osób ,co do których istnieje podejrzenie nadużywania alkoholu.

Pośród nich:

- 4 wnioski zostały skierowane przez Zespół Interdyscyplinarny w Białej w odniesieniu do osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu stosowały przemoc,
- 3 wnioski zostały przekazane przez Posterunek Policji w Białej w odniesieniu do osób, które będąc pod wpływem alkoholu zachowywały się w sposób wymagający interwencji policji,
- 2 wnioski zostały sporządzone przez pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Białej,
- 4 wnioski wpłynęły od osób z najbliższego otoczenia lub członków rodzin osób nadużywających alkohol.

Ponadto Komisja kontynuowała 11 spraw wszczętych w latach 2010-2011.

Na podstawie danych przekazanych przez Punkt Konsultacyjny w Białej ustalono, że w bieżącym roku udzielono 68 konsultacji 28 osobom uzależnionym od alkoholu oraz 46 porad 15 osobom współuzależnionym. Działalność Punktu Konsultacyjnego polega na:

- motywowaniu do leczenia,
- informowaniu o możliwościach podjęcia leczenia w placówkach odwykowych,
- udzielaniu wsparcia po odbytych leczeniu,
- rozpoznawaniu w trakcie rozmowy zjawiska przemocy domowej, a co za tym idzie udzielaniu stosownego wsparcia i informacji o możliwościach powstrzymywania przemocy,
- udostępnianiu materiałów edukacyjnych i informacyjnych,
- udzielaniu informacji telefonicznych,
- posiadaniu rzetelnych informacji na temat możliwości i kompetencji poszczególnych służb z terenu gminy i innych instytucji mogących się zaangażować w niesienie pomocy.

W Punkcie Konsultacyjnym odbywają się również spotkania grupy Al-Anon. Uczestnicy tych spotkań i inne osoby zaangażowane w ruch abstynencki biorą udział w spotkaniach promujących trzeźwy styl życia. Utrzymują kontakty z grupami AA i Al-Anon z terenu całego województwa opolskiego.

Jak wynika z danych otrzymanych z Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Prudniku, do dnia 31 października 2012 r. z usług Ośrodka skorzystały 33 osoby z gminy Biała, w tym: 27 kobiet i 5 mężczyzn. Osobom tym udzielono łącznie 84 porady w zakresie przemocy, uzależnienia oraz kryzysu.

Znaczną grupę ryzyka w zakresie używania alkoholu i narkotyków stanowią młodzi ludzie. W celu zdiagnozowania tego problemu w listopadzie 2008 r. przeprowadzono badania ankietowe w szkołach gimnazjalnych w Białej i Łączniku. Badaniem objęto ok. 300 uczniów z klas I – III. Wyniki badań zostały przedstawione w raporcie. Raport podzielony jest na cztery bloki dotyczące

palenia tytoniu, picia alkoholu wraz z upijaniem się oraz używanie substancji innych niż alkohol i tytoń. W raporcie znalazły się również oszacowania młodzieży dotyczące potencjalnego ryzyka i problemów związanych z używaniem różnych substancji psychoaktywnych. Zbadano również dostęp do poszczególnych substancji oraz postawy wobec ich używania. Z raportu wynika, że wśród uczniów mających doświadczenia z paleniem tytoniu przeważają respondenci palący rzadziej niż raz dziennie – co dziesiąty gimnazjalista i co dwudziesta uczennica. 10% chłopców deklaruje palenie papierosów w liczbie co najmniej 6 dziennie, jednak większość badanych uczniów nie weszła jeszcze w fazę regularnego palenia tytoniu.

Najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej okazały się napoje alkoholowe. Wyniki badań zdają się wskazywać na postęp procesu „emancypacji” dziewcząt. Picie alkoholu w naszej tradycyjnej kulturze to raczej domena mężczyzn. Wśród dorosłych mieszkańców naszego kraju spotykamy wielokrotnie więcej niepijących kobiet niż mężczyzn abstynentów. Wśród nastolatków natomiast proporcje te się wyrównują. Najczęściej spożywanym przez młodzież napojem alkoholowym jest piwo. W kwestii upijania się najbardziej zmiennym wskaźnikiem jest ostatnie 30 dni przed badaniem. W tym czasie w stan nietrzeźwości wprowadził się co piąty badany chłopiec i prawie co dwudziesta z badanych dziewcząt.

Chęć spróbowania substancji innych niż alkohol i tytoń potwierdziła co dwudziesta badana osoba. Gotowość do spróbowania narkotyków jest niemal równa wśród badanych chłopców i dziewczyn. Z raportu wynika, że większość badanych nie ma dużych trudności z dostępem do napojów alkoholowych, środków odurzających czy papierosów. Najczęściej proponowanym młodzieży środkiem odurzającym jest alkohol. Z propozycjami dotyczącymi sprzedaży substancji nielegalnych spotykają się mniej liczne frakcje badanych i stosunkowo najczęściej dotyczą one przetworów konopi (marihuany). Otrzymał je chociaż raz w czasie ostatnich 12 miesięcy co dwudziesty badany uczeń.

III. Cele

Celem Programu w 2013 roku jest:

1. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów;
2. Zmniejszenie rozmiarów problemów, które aktualnie występują;
3. Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z istniejącymi problemami;
4. Edukacja publiczna w zakresie:
  - informowania o konsekwencjach nadużywania alkoholu i narkotyków,
  - promocji zdrowego stylu życia, trzeźwości i abstynencji,
  - prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.

Warunkiem niezbędnym do osiągnięcia celów Programu, jest realizacja następujących zadań:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków;
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą;
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii;
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii;
5. Podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz zasad obrotu napojami alkoholowymi.

IV. Zasoby służące realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białej;
2. Punkt Konsultacyjny w Białej dla osób z problemami alkoholowymi i członków ich rodzin;
3. Klub Abstynenta w Białej;
4. Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej;
5. Posterunek Policji w Białej;
6. Dyrektorzy szkół na terenie gminy Biała;
7. Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji w Białej;
8. Poradnia Zdrowia Psychicznego w Prudniku;
9. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Prudniku.

Program uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym, a także wiedzę na temat przeciwdziałania uzależnieniom, leczenia, rehabilitacji i resocjalizacji osób uzależnionych oraz redukcji szkód społecznych spowodowanych uzależnieniem i współuzależnieniem. Zadania ujęte w Programie będą finansowane ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wniesionych do kasy gminy przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż tych napojów. Przewidywane środki z tego tytułu: około 170.000,00 złotych.